

**Protokół z posiedzenia Komisji Wspólnej Przedstawicieli Rządu Rzeczypospolitej
Polskiej i Konferencji Episkopatu Polski**

Warszawa dnia 14 listopada 2013 r. Kancelaria Prezesa Rady Ministrów

W posiedzeniu uczestniczyli:

Strona Rządowa

Członkowie:

- 1) Pan Michał Boni, *Minister Administracji i Cyfryzacji*;
- 2) Pan Stanisław Huskowski, *Sekretarz Stanu w Ministerstwie Administracji i Cyfryzacji*;
- 3) Pan Bogdan Zdrojewski, *Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego*;
- 4) Pan Władysław Kosiniak-Kamysz, *Minister Pracy i Polityki Społecznej*;
- 5) Pani Krystyna Szumilas, *Minister Edukacji Narodowej*;
- 6) Pan Jacek Cichocki, *Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów*.

Eksperti:

- 1) Pan Przemysław Krzyżanowski, *Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej*;
- 2) Pani Agnieszka Kozłowska - Rajewicz, *Pełnomocnik Rządu do Spraw Równego Traktowania*;
- 3) Pan Józef Różański, *Dyrektor Departamentu Wyznań Religijnych oraz Mniejszości Narodowych i Etnicznych Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji*;
- 4) Pan Andrzej Marciniak, *Zastępca Dyrektora Departamentu Wyznań Religijnych oraz Mniejszości Narodowych i Etnicznych Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji*;
- 5) Pani Monika Piszcz-Czapła, *Naczelnik Wydziału Regulacji Prawnych i Funduszu Kościelnego w Departamencie Wyznań Religijnych oraz Mniejszości Narodowych i Etnicznych Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji*;
- 6) Katarzyna Wolska-Wrona, *główny specjalista w Biurze Pełnomocnika Rządu ds. Równego Traktowania*.

Inni:

- 1) Pani Marlena Niewiadomska, *Szef Gabinetu Politycznego Ministra Administracji i Cyfryzacji*;
- 2) Pan Artur Koziołek, *Rzecznik Prasowy Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji*;
- 3) Pani Katarzyna Świątkowska, *główny specjalista w Biurze Ministra Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji*;
- 4) Pani Elżbieta Koczy, *Referendarz w Biurze Ministra Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji*;
- 5) Pani Jolanta Deneka – Kapkowska, *specjalista w Biurze Ministra Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji*;
- 6) Pani Grażyna Płoszajska, *Radca Ministra w Ministerstwie Edukacji Narodowej*

Strona Kościelna:

Członkowie:

- 1) Abp Sławoj Leszek Głódź, *Metropolita Gdański*;
- 2) Kard. Kazimierz Nycz, *Metropolita Warszawski*;
- 3) Abp Stanisław Gądecki, *Metropolita Poznański*;
- 4) Bp Andrzej Suski, *Biskup Toruński*;
- 5) Bp Wojciech Polak, *Sekretarz Generalny KEP*.

Eksperci:

Mec. Jarosław Bittel – konsultant prawny Sekretariatu Konferencji Episkopatu Polski;
s. Katarzyna Kasińska, referent prawny Sekretariatu Konferencji Episkopatu Polski.

Inni:

- 1) Ks. Józef Kloch, *Rzecznik Konferencji Episkopatu Polski*;
- 2) Ks. Dariusz Konieczny, *Kierownik Biura Sekretariatu KEP*.

Posiedzenie rozpoczęło się o godzinie: 14.00.

W trakcie posiedzenia Komisji Wspólnej zostały omówione następujące kwestie:

1. Kwestia ratyfikacji Konwencji Rady Europy w sprawie przeciwdziałania przemocy wobec kobiet i przemocy domowej oraz zmian w systemie prawa wynikających z debaty dotyczącej przemian kulturowych.
2. Kwestia dotycząca trybu powiadamiania wojewody o powołaniu i odwołaniu osoby sprawującej funkcje organu osoby prawnej.
3. Polityka rodzinna.
4. Problematyka dotycząca projektu poselskiego zmiany ustawy kodeks wyborczy.
5. Kwestia dotycząca możliwości wprowadzenia religii jako przedmiotu egzaminu maturalnego dodatkowego.
6. Kwestia zbierania informacji przez kuratoria oświaty o przypadkach mających charakter molestowania seksualnego lub pedofilii z udziałem katechetów duchownych.
7. Światowe Dni Młodzieży - Kraków 2016. (Przedstawienie informacji i postulatów ze strony Kościoła).
8. Obchody 1050 rocznicy Chrztu Polski.
9. Problem duszpasterstwa emigracji.

Przebieg obrad

Pan Michał Boni, Minister Administracji i Cyfryzacji przywitał uczestników posiedzenia.

Arcybiskup Sławoj Leszek Głódź, przywitał uczestników posiedzenia. Poinformował, że Strona Kościelna czekała na to spotkanie. Kontynuując wypowiedź zauważył, że został przygotowany blok tematów ze Strony Kościelnej, które zostaną przedstawione przez poszczególnych przedstawicieli. Poinformował, że w zastępstwie Ks. Arcybiskupa Andrzeja Dzięgi, będzie uczestniczył Pan Jarosław Bittel oraz siostra Katarzyna Kasińska, referent prawny Sekretariatu Episkopatu Polski.

Pan Michał Boni, Minister Administracji i Cyfryzacji poinformował, że do projektu protokołu z ostatniego posiedzenia Komisji Wspólnej, które odbyło się w dniu 21 listopada 2012 r. zgłosił uwagę Minister Pracy i Polityki Społecznej, która została uwzględniona. Poza tym nie było więcej uwag. Zaproponował przyjęcie protokołu z poprzedniego posiedzenia Komisji Wspólnej. Poinformował, że posiedzenie rozpocznie się od przedstawieniem informacji przez Panią Minister Agnieszkę Kozłowską – Rajewicz na temat stanu prac nad Konwencją Rady Europy w sprawie przeciwdziałania przemocy wobec kobiet i przemocy domowej oraz pojawiających się z tym zagadnieniem problemów.

Pani Agnieszka Kozłowska - Rajewicz, Pełnomocnik do Spraw Równego Traktowania poinformowała, że idea powstania Konwencji zrodziła się podczas szczytu Rady Europy w 2005 r. w Warszawie. Dokument został opracowany w latach 2009-2010,

w pracach brała też udział Polska jako członek Rady Europy. W skład komitetu, który przygotowywał Konwencję weszło 47 państw członkowskich Rady Europy oraz przedstawiciele państw mających status obserwatora np. Stolica Apostolska i organizacje międzynarodowe takie jak UN Women albo Amnesty International. W maju 2011 Konwencja została otwarta do podpisu. Kontynuując swoją wypowiedź stwierdziła, że Konwencja jeszcze nie weszła w życie ze względu na okoliczność, że musi być przyjęta lub zatwierdzona przez co najmniej 10 sygnatariuszy, w tym przynajmniej 8 państw Rady Europy. Konwencja jest skonstruowana na bazie trzech filarów, które dotyczą: zapobiegania przemocy, ochrony ofiar przemocy i skutecznego ścigania sprawców przemocy. Celem Konwencji jest zapobieganie i zwalczanie przemocy wobec kobiet i przemocy domowej, eliminacja wszelkich form dyskryminacji kobiet oraz wspieranie równości kobiet i mężczyzn w tym poprzez wzmocnienie pozycji kobiet, stworzenie szeroko zakrojonych strategii na rzecz ochrony i wsparcia wszystkich ofiar przemocy wobec kobiet i przemocy domowej, ochrona osób dotkniętych przemocą i skuteczne ściganie i karanie sprawców przemocy. Podkreśliła, że podczas sesji ONZ-u poświęconej w całości przemocy wobec kobiet i dziewcząt uznano, że Konwencja Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet jest złotym standardem polityk krajowych antyprzemocowych. Zaznaczyła, że ochrona ofiar i zwalczanie przemocy ofiar są od dawna priorytetem dla Rządu. Te problemy stanowiły także priorytet polskiej prezydencji w Radzie Europy. Polska podpisała Konwencję w dniu 18 grudnia ubiegłego roku i od tego momentu rozpoczęło się przygotowanie do jej ratyfikacji. Przygotowania polegały na ponownym przeanalizowaniu stanu prawnego w Polsce. Podczas tych prac stwierdzono, że Polska jest bardzo bliska spełnienia „złotego standardu” Konwencji. Od kilku lat bowiem trwają intensywne prace legislacyjne związane z polityką „antyprzemocową”. Przypomniała, że Polska wprowadziła specjalną ustawę o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, ustanowiono Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, w 2010 r. znowelizowano ostatnio wspomnianą ustawę i wprowadzono w niej całkowity zakaz bicia dzieci oraz regulacje zgodnie z którymi w sytuacjach przemocy w rodzinie to sprawca powinien opuszczać mieszkanie, a nie ofiara z dziećmi. W 2013 r. znowelizowano Kodeks karny, wprowadzono rozwiązania prawne, które chronią ofiary przemocy seksualnej przed wtórną wiktymizacją. Podkreśliła, że do implementowania w pełni Konwencji niezbędne jest rozszerzenie, w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, definicji przemocy w rodzinie o przemoc ekonomiczną oraz ofiary i sprawców których związek rozpadł się i którzy nie mieszkają razem. W ustawie o wdrażaniu niektórych przepisów UE w zakresie równego traktowania powinien zostać otwarty katalog cech prawnie chronionych ponieważ Konwencja chroni więcej cech, wskazuje więcej przesłanek dyskryminacji, na przykład ubóstwo. W ustawie o Policji powinny zostać wprowadzone regulacje określające uprawnienia Policji do wydawania sprawcy przemocy nakazu opuszczenia lokalu, znowelizowane powinny także zostać Kodeks postępowania karnego w zakresie przesłuchania świadków w formie wideokonferencji i ustawa o pomocy społecznej w zakresie udostępnienia świadczeń pomocowych w zakresie wskazanym przez Konwencję w stosunku do pokrzywdzonych cudzoziemców. Wśród najistotniejszych kontrowersji związanych z Konwencją wymieniła te dotyczące pojęcia płci społeczno-kulturowej, źródeł przemocy, które są ujęte w Konwencji i obowiązku edukacji i promowania niestereotypowych ról społeczno-kulturowych. Stanowczo podkreśliła, że Konwencja bardzo wyraźnie definiuje płeć społeczno-kulturową, nie wskazuje przy tym religii ani tradycji jako źródeł przemocy. Wskazuje dyskryminację jako źródło przemocy, systemowe źródło przemocy, natomiast mówi o tym, że nic przemocy nie usprawiedliwia. Deklaruje gotowość do spotkania by kwestie te szczegółowo wyjaśnić. Odnosząc się do aktualnego stanu prac nad ratyfikacją Konwencji, poinformowała, że zostały zakończone uzgodnienia międzyresortowe.

Arcybiskup Sławoj Leszek Głódź poprosił o przedstawienie stanowiska Rządu w sprawie możliwości ratyfikowania Konwencji przez Polskę i odpowiedź na pytanie czy Rząd będzie zmierzał do jej realizacji? Zauważył, że znane jest stanowisko Prezydium Konferencji Episkopatu opublikowane w specjalnym oświadczeniu. Przypomniał, że zapowiadana była publiczna dyskusja nad Konwencją, jej skutkami podpisania oraz ratyfikacji, która się nie odbyła. Stwierdził, że Konwencja jest zbudowana na ideologicznych i niezgodnych z prawdą założeniach, których nie można zaakceptować – wskazuje bowiem, że przemoc wobec kobiet jest systemowa, zaś jej źródłem są: religia, tradycja i kultura. W ocenie Ks. Abpa Rząd powinien wzmocnić pozycję rodzin, poziom opieki zdrowotnej kobiet i dziewcząt, wspierać edukację zawodową kobiet, realizować programy wychowawcze oparte na wzajemnym szacunku i współdziałaniu obydwu płci. W tym przygotowania do życia w rodzinie. Zaznaczył, że niepokój wzbudza także nałożenie na sygnatariuszy obowiązku edukacji, mówi o tym art. 14 Konwencji i promowania między innymi niestereotypowych ról płci, a więc homoseksualizmu i transseksualizmu.

Biskup Wojciech Polak odwołał się do raportu Najwyższej Izby Kontroli z dnia 6 czerwca 2013 r., zgodnie z którym nowelizacja, w 2010 r., ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie nie przyczyniła się znacznie do poprawienia problemu przemocy w rodzinie. Odnosząc się do wypowiedzi Pani Minister Kozłowskiej - Rajewicz dotyczącej zbliżenia prawa krajowego do przepisów Konwencji poddał pod rozagę zasadność ratyfikacji Konwencji, dodając że być może wystarczą regulacje krajowe w tym zakresie. Poprosił o wskazanie korzyści płynących z ratyfikowania Konwencji oraz wyraził obawę o konsekwencje prawne wejścia w życie Konwencji w kontekście edukacji dotyczącej niestereotypowych ról płci.

Pan Michał Boni, Minister Administracji i Cyfryzacji odnosząc się do uwag dotyczących raportu NIK podkreślił, że jego konkluzja sprowadza się do faktu, że z uwagi na przyjęte w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie instrumenty prawne i wzrost świadomości społecznej, nie tyle pogorszyła się sytuacja, co wzrosła wiedza, o sytuacjach które są bardzo trudne, o liczbie przypadków przemocy. Nie oznacza to, że ustawa ta nie wymaga zmian. Podkreślił, że w trakcie ostatniego wspólnego konwentu wojewodów i komendantów wojewódzkich policji omawiano funkcjonowanie Niebieskiej Karty, deklarował gotowość udostępnienia wyników dotychczasowych prac i informacji o bieżących działaniach podejmowanych w tym zakresie, wskazując że w trakcie wspomnianego konwentu przedstawiciele Policji i wojewodowie przedstawili propozycje zmian w tej ustawie. Poprosił Panią Minister Kozłowską – Rajewicz o zorganizowanie debaty publicznej przed ratyfikacją Konwencji z udziałem, między innymi, przedstawicieli środowisk, które mają odmienne zdanie na temat ratyfikacji Konwencji oraz przygotowanie opisu procesu wdrożenia, który przybliżałby opinii publicznej realną ścieżkę jej wdrażania.

Pan Jacek Cichocki, Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów poinformował, że został zakończony pierwszy etap przygotowania do ratyfikacji Konwencji. W ciągu najbliższych tygodni poszczególne resorty zajmą stanowiska. Dopiero po zebraniu opinii poszczególnych resortów będzie mniej więcej wiadomo ile czasu jest niezbędne na wprowadzenie zmian w ustawach, o których Pani Minister Kozłowska - Rajewicz mówiła.

Pan Michał Boni, Minister Administracji i Cyfryzacji wyraził zgodę na propozycję ks. bpa Polaka aby kwestiami związanymi z wprowadzeniem ewentualnych zmian do ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie zajął się, w ramach Komisji Wspólnej, Zespół do Spraw Rodziny. Deklarował, że po uzyskaniu stanowisk resortów, o których mówił Min. Cichocki, na ręce ks. abpa Głódzia, zostanie przesłany dokument wskazujący terminy procesu wdrożenia Konwencji. Zaproponował przejście do kwestii, dotyczącej trybu

powiadamiania wojewody o powołaniu i odwołaniu osoby sprawującej funkcje organu osoby prawnej.

Pan Józef Różański, Dyrektor Departamentu Wyznań Religijnych oraz Mniejszości Narodowych i Etnicznych MAC stwierdził, że najprawdopodobniej w dniu 6 grudnia 2013 r. zespół roboczy składający się z przedstawicieli powołanych przez Przewodniczących Kościelnej i Rządowej Komisji Konkordatowych przyjmie tekst instrukcji wraz z załącznikami, a następnie przekaze obu Przewodniczącym. Dodał, że treść instrukcji z załącznikami jest na bieżąco uzgadniana.

Pan Michał Boni, Minister Administracji i Cyfryzacji polecił by w sytuacji jakichkolwiek rozbieżności przekazać informacje stronie kościelnej i rządowej w celu ich wyjaśnienia trybie roboczym, tak aby w dniu 6 grudnia zespół roboczy zakończył prace w tym zakresie. Zaproponował przejście do kolejnego punktu - polityki rodzinnej.

Pan Władysław Kosiniak-Kamysz, Minister Pracy i Polityki Społecznej stwierdził, że rok 2013 r. w związku z wprowadzonymi zmianami legislacyjnymi, stał się Rokiem Rodziny. Wymiar urlopu macierzyńskiego i urlopu rodzicielskiego wynosi łącznie 52 tygodnie. Podkreślił, że rozwiązaniami tymi, przy jednomyślnej akceptacji Parlamentu, objęty jest cały rocznik 2013. Podziękował za wsparcie Stronie Kościelnej w trakcie dyskusji nad projektem tych rozwiązań. Przypomniał, że wprowadzone zostały zmiany do ustawy o opiece nad dziećmi do lat trzech zwiększające zaangażowanie finansowe Państwa w tworzeniu miejsc opieki takich jak żłobki, kluby dziecięce, czy instytucji dziennego opiekuna. Dodał, że zmiany dotyczą również urlopów wychowawczych w zakresie nabycia prawa do urlopu przez osoby nieubezpieczone, prowadzące działalność gospodarczą albo ubezpieczone w KRUS. Wydłużono możliwość wzięcia urlopu wychowawczego do piątego roku życia dziecka, przez 36 miesięcy. Oceniał, że w zakresie dostępu do przedszkoli sytuacja jest dobra na obszarze miast, gorzej jest terenach wiejskich, podkreślając jednak, że pierwszy raz w historii III RP przekazano tak dużo środków finansowych na funkcjonowanie przedszkoli i wsparcie w tym zakresie samorządów. Powstał program polityki senioralnej - pierwszy program wieloletni polityki państwa wobec osób starszych – obejmujący zagadnienia z zakresu partycypacji społecznej, edukacji, usług opiekuńczych, solidarności między- i wewnątrzpokoleniowej. Dodał, że priorytetem w tym momencie są rodziny wielodzietne. W tym zakresie chodzi o wsparcie finansowe w postaci ulg i tworzenie Karty rodziny 3+. W ciągu ostatnich kilku miesięcy podwojeniu uległa liczba gmin, które zapewniają warunki preferencyjne dla rodzin wielodzietnych. Wyraził przekonanie, że z końcem roku kalendarzowego nie kończy się Rok Rodziny. Przekazał prośbę od Ministra Radziejewicza-Winnickiego o wsparcie Kościoła w promocji zdrowego stylu życia w walce z paleniem tytoniu i ze złym sposobem odżywiania się.

Biskup Andrzej Suski pozytywnie ocenił ogłoszenie roku 2013 Rokiem Rodziny i wszystkie działania Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej podejmowane na rzecz rodziny w tym zwiększenie wkładu budżetu Państwa na realizację zadań związanych z szeroko rozumianą polityką na rzecz rodziny, jak również wprowadzenie w procesie legislacyjnym obowiązku przeprowadzania analizy skutków jakie dane rozwiązania będą miały dla rodziny. Poparł działania Rządu zmierzające do zwiększenia dostępności opieki przedszkolnej i żłobkowej. Przypomniał propozycję wprowadzenia bonu opiekuńczo-wychowawczego. Wyraził zaniepokojenie zmniejszeniem od 1989 r. liczby dzieci do lat 17 o 36% - ponad 4 mln - nieadekwatnym do potrzeb podniesieniem progu dochodowego z 504 zł do 539 zł, spadkiem liczby osób otrzymujących zasiłek rodzinny z 4 mln 600 tys. w roku 2006 do 2 mln 500 tys. w roku 2012. Przyznał, że rodziny wielodzietne trafnie są postrzegane jako priorytet działań Rządu. Dodał, że mimo dużej liczby rozwodów i separacji nie są podejmowane

działania na rzecz np. wprowadzenia obowiązkowej mediacji w sytuacji gdy małżonkowie mają małoletnie dzieci. Wyraził zaniepokojenie działaniami podejmowanymi na rzecz wprowadzenia związków partnerskich, gdyż zmierzają one do zmarginalizowania małżeństwa i opierającej się na nim rodziny, a także działaniami w sferze edukacji wprowadzającymi rozwiązania oparte na ideologii gender.

Pani Krystyna Szumilas, Minister Edukacji Narodowej stwierdziła, że podejmowanych jest wiele działań na rzecz upowszechnienia edukacji przedszkolnej. Wprowadzono np. prawo dziecka czteroletniego do edukacji przedszkolnej od dnia 1 września 2014 r. i prawo dziecka trzyletniego do edukacji przedszkolnej od 1 września 2017 r. Poinformowała, że gmina, na wniosek rodziców, będzie miała obowiązek zapewnić miejsce w przedszkolu za złotówkę. W projekcie tzw. ustawy rekrutacyjnej przewidziano pierwszeństwo w przyjmowaniu dzieci z rodzin wielodzietnych do przedszkoli. Podkreśliła, że Ministerstwo Edukacji Narodowej nie dopuszcza podręczników do edukacji przedszkolnej, ponadto wszelkie programy wprowadzane do edukacji przedszkolnej muszą mieć zgodę rodziców.

Ks. Arcybiskup Sławoj Leszek Głódź zwrócił się z pytaniem do Ministra Kosiniaka-Kamysza czy przewidywane są ulgi na zabawki, na ubranka dla dzieci i na pieluchy - objęte stawką podatku VAT 23%.

Ks. Kardynał Kazimierz Nycz, Metropolita Warszawski podkreślił konieczność współdziałania Kościoła i Rządu w zakresie polityki rodzinnej.

Pan Jacek Cichocki, Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów wyraził nadzieję, że działania Rządu, o których mówił Min. Kosiniak-Kamysz i Min. Szumilas, w długiej perspektywie, przyniosą efekt odwrócenia trendu. Rozpoczęta została dyskusja jakie elementy należy jeszcze poprawić oraz wyznaczyć konkretne działania i cele na drugą połowę kadencji. Kontynuując swoją wypowiedź, stwierdził, że Rząd nie podejmuje żadnych działań dotyczących związków partnerskich. Dodał, że w Ministerstwie Sprawiedliwości trwają prace, na razie wewnątrzresortowe, dotyczące wzmocnienia instytucji mediacji, między innymi, w przypadku spraw rozwodowych.

Biskup Wojciech Polak skierował pytanie czy w przypadku prowadzonego przez Fundację Edukacji Przedszkolnej Programu Równościowe Przedszkole, który godzi w podstawowe elementy związane z wychowaniem człowieka w rodzinie, Ministerstwo ma możliwość nadzoru.

Pani Krystyna Szumilas, Minister Edukacji Narodowej, stwierdziła, że w tym przypadku także jest konieczne uzyskanie zgody rodziców na jego wprowadzenie. Dotyczy to nie tylko Programu Równościowe Przedszkole ale różnych programów proponowanych do realizacji w szkole, czy w przedszkolu, w tym dotyczących matematyki, języka polskiego, rytmiki, czy zajęć dodatkowych z języka angielskiego.

Pan Władysław Kosiniak-Kamysz, Minister Pracy i Polityki Społecznej odnosząc się do kwestii podatku VAT zauważył, że możliwość obniżenia stawek jest trudna z uwagi na zobowiązania unijne, które w tym względzie Polska przyjęła. Szansą na zmniejszenie wydatków dla rodzin wielodzietnych jest wspomniana już wyżej Karta. Na poziomie gminnym instytucje prywatne, sklepy, przedsiębiorstwa, usługodawcy oferują zniżki dla rodzin wielodzietnych.

Pan Michał Boni, Minister Administracji i Cyfryzacji zwrócił się do Ministra Pracy i Polityki Społecznej aby w ramach przeglądu podatkowego na Radzie Europejskiej, w grudniu 2013 r., poruszyć zagadnienie VATu. Zaproponował przejście do następnego

punktu porządku obrad dotyczącego poselskiego projektu zmiany ustawy kodeks wyborczy, zgodnie z którym przy działaniach wyborczych ograniczyć uprawnienia do swobody wypowiedzi na terenach kościołów. Poinformował, że Rząd nie przewiduje przygotowania stanowiska. Zaprezentował pogląd zgodnie, z którym, w szczególności w zakresie dziedzin dotyczących swobody wypowiedzi, korzystniej jest jeżeli obowiązuje norma ogólna, pewien rodzaj kultury.

Pan Jarosław Bittel, stwierdził, że celem tego projektu jest otwieranie frontu ideologicznego, projekt ma charakter promocyjny pewnego ugrupowania politycznego. Podziękował za stanowisko przekazane przez Min. Boniego.

Pan Michał Boni, Minister Administracji i Cyfryzacji, zaproponował przejście do kolejnego punktu, dotyczącego możliwości wprowadzenia religii jako przedmiotu egzaminu maturalnego dodatkowego. Przypomniał, że to temat którym Komisja Wspólna już się zajmowała.

Kardynał Kazimierz Nycz, wyraził zadowolenie w związku z wprowadzaniem zmian w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach. Dodał, że od 22 lat Kościół opowiadał się za rozwiązaniem, w którym wykluczona zostałaby możliwość nie uczęszczania uczniów na zajęcia z religii albo etyki. Zaniepokojenie wzbudziło nierówne traktowanie katechetów-księży w kontekście pytania o przypadki molestowania seksualnego dzieci. Dodał, że o możliwości wprowadzenia matury z religii Kościół mówi od blisko dziesięciu lat. Przypomniał, że przeprowadzony został pilotaż w dwóch diecezjach oraz ustalenia ostatniego posiedzenia Komisji Wspólnej, zgodnie z którymi strona rządowa zobowiązała się do ponownej analizy prawnej możliwości wprowadzenia religii jako przedmiotu maturalnego.

Pani Krystyna Szumilas, Minister Edukacji Narodowej, poinformowała, że po ostatnim posiedzeniu Komisji Wspólnej w Ministerstwie Edukacji Narodowej odbyło się spotkanie w tej kwestii oraz przekazane zostało pisemne stanowisko Ministerstwa. Przeprowadzona ponowna analiza potwierdziła stanowisko prezentowane na ostatnim spotkaniu - z uwagi na to, że religia nie jest przedmiotem objętym podstawą programową przyjmowaną przez Ministra Edukacji Narodowej nie jest możliwe wprowadzenie jej jako przedmiotu maturalnego.

Pan Przemysław Krzyżanowski, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej wskazał, że Ministerstwo Edukacji Narodowej, jak każde inne ministerstwo, jest zobowiązane do przygotowania informacji zgodnie z wnioskami komisji sejmowych. Odnosząc się do wniosku Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży, poinformował, że MEN wystąpiło do kuratorów o przygotowanie informacji dotyczących przypadków dotyczących zachowań mających charakter molestowania seksualnego nieletnich lub przypadków pedofilii oraz konsekwencji zgłoszeń takich przypadków, wystąpień pracowników nadzoru pedagogicznego do władz zwierzchnich kościołów i związków wyznaniowych z wnioskami wynikającymi ze sprawowania nadzoru pedagogicznego oraz przypadków stwierdzonego przez pracowników nadzoru braku odpowiednich kwalifikacji i uprawnień pedagogicznych u osób kierowanych przez władze kościołów i innych związków wyznaniowych do nauczania religii w szkołach publicznych. Stanowczo zastrzegł, że MEN w swoim wystąpieniu nie wskazywało konkretnej grupy zawodowej nauczycieli jako tych osób które miałyby takie czynności pełnić.

Kardynał Kazimierz Nycz w związku z wypowiedzią Min. Szumilas zapytał, czy istnieje możliwość wprowadzenia takich zmian w prawie, które umożliwiłyby wprowadzenie

religii jako przedmiotu egzaminu maturalnego, tak by w najbliższym czasie ten postulat Kościoła mógł zostać spełniony. Dodał, że obowiązujące w Polsce przepisy są zgodne ze standardami europejskimi ale jednocześnie w państwach takich jak Austria czy Niemcy matura z religii jest możliwa. Poddał pod rozagę możliwość porównania regulacji obowiązujących w tej mierze w krajach europejskich, podkreślając, że w Niemczech istnieje możliwość zdawania egzaminu maturalnego z religii. Poprosił również o wyjaśnienie dlaczego było możliwe przeprowadzenie wspomnianego wyżej pilotażu, a nie jest możliwe wprowadzenie egzaminu maturalnego z religii.

Pani Krystyna Szumilas, Minister Edukacji Narodowej zauważyła, że na mocy Konkordatu między Stolicą Apostolską i Rzeczpospolitą Polską podpisanego w Warszawie dnia 28 lipca 1993 r. i Konstytucji to Kościołowi przysługuje prawo do ustalania podstawy programowej nauczania religii. Kościół zastrzegł sobie prawo do ustalania własnej podstawy programowej. Dodała także, że pilotaż jest możliwy do przeprowadzenia w każdej sytuacji.

Pan Michał Boni, Minister Administracji i Cyfryzacji stwierdził, że stanowisko prezentowane przez Panią Minister Szumilas wynika z analizy przepisów prawnych. Nie zmienia to faktu, że wskazane jest poszerzenie analiz o rozwiązania funkcjonujące w innych krajach. Przypadek Niemiec jest istotny.

Arcybiskup Sławoj Leszek Głódź zasygnalizował problem dotyczący umiejscowienia lekcji religii w programach, w szczególności chodzi o Diecezję Toruńską, Gdańską i część Pelplińskiej.

Kardynał Kazimierz Nycz podkreślił znacznie odbioru społecznego zmian dotyczących umiejscowienia nauczania religii w planach. Poinformował o przypadkach wyłączenia nauczania religii z finansowania, zwłaszcza dotyczy to nauczania religii w przedszkolach.

Pan Michał Boni, Minister Administracji i Cyfryzacji przypomniał, że podczas ostatniego spotkania zaproponował aby w sytuacjach, o których mówił Ksiądz Arcybiskup Głódź istniała możliwość ich wyjaśnienia i kilka takich przypadków, po ostatnim posiedzeniu Komisji, wspólnie zostało wyjaśnionych. Zaproponował powrót do prac zespołu, który zajmował się tego typu przypadkami oraz dokumentowanie sposobu ich załatwienia. Przechodząc do kolejnego punktu porządku obrad wyraził pogląd, że organizacja Światowych Dni Młodzieży stanowi powód do dumy i szansę na obecność Papieża w Polsce. Ponadto jest to okazja do promocji Polski, do pokazania polskiej duchowości, polskiej młodzieży w kontaktach z młodzieżą z innych krajów. Dodał, że w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów już w tej sprawie odbyło się spotkanie. Wyraził pogląd, że Komisja Wspólna mogłaby wyrazić pełną gotowość do współpracy przy organizacji Światowych Dni Młodzieży.

Kardynał Kazimierz Nycz wyraził opinię, że oprócz tej deklaracji Komisji Wspólnej niezbędne jest zorganizowanie w tym roku spotkania zespołu do którego delegowała Konferencja Episkopatu pięciu, sześciu biskupów. Wyraził nadzieję, że strona rządowa też do tego honorowego komitetu, wydeleguje swoich przedstawicieli. Dodał, że organizacja Światowych Dni Młodzieży stanowi okazję do formalnego zaproszenia Papieża do odbycia pielgrzymki do Polski – dodając, że do Papieża Franciszka takie formalne zaproszenie do tej pory nie zostało wystosowane.

Pani Michał Boni, Minister Administracji i Cyfryzacji, poprosił Ministra Jacka Cichockiego o skonsultowanie z Kancelarią Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej i Ministerstwem Spraw Zagranicznych wystąpienia z zaproszeniem dla Papieża Franciszka,

poinformował, że na roboczo zostanie ustalony termin i skład zespołu. Strona Rządowa będzie czekała na informację o gotowości do spotkania zespołu.

Arcybiskup Stanisław Gądecki, poinformował, że powołany został komitet odpowiedzialny za organizację Światowych Dni Młodzieży. Przed obchodami w Krakowie zostanie zorganizowany Tydzień Misyjny zwany także Dniami w Diecezjach – czas, w którym młodzież z całego świata gromadzi się w kraju, który jest gospodarzem wydarzenia. Będzie to miało miejsce w dniach 20 - 25 lipca 2016. Przewidywał, że będzie to grupa od 250 tys. do 300 tys. ludzi – głównie ze Wschodu. Wskazał, w tym kontekście, na problem wiz dla tych uczestników obchodów. Dodał, że w spotkaniach organizacyjnych Światowych Dni Młodzieży w przeszłości brały udział osoby zajmujące najwyższe stanowiska w państwach będących gospodarzami. W Rzymie, w dniach 10-13 kwietnia 2014 r. odbędzie się takie spotkanie organizacyjne. Przedstawił ramowy program Światowych Dni Młodzieży. Dodał, że ważnym elementem przygotowań jest pielgrzymka Krzyża Światowych Dni. Odnosząc się do Dni Diecezji poinformował, że całość przygotowań koordynuje Krajowe Biuro Organizacji Światowych Dni Młodzieży działające w Sekretariacie Konferencji Episkopatu, które współpracuje z diecezjalnymi i wspólnotowymi koordynatorami. Podzielił pogląd o potrzebie wystosowania do Papieża zaproszenia na pielgrzymkę z okazji 1050 rocznicy chrztu Polski. Omawiając kolejny punkt porządku obrad poinformował, że został powołany komitet organizacyjny. Wymienił miasta, które w ocenie Konferencji Episkopatu Polski Papież mógłby w czasie pielgrzymki odwiedzić. Wskazał, że Kościół przygotowuje się do obchodów, między innymi, poprzez Program duszpasterski na lata 2013-2017 – program wokół duchowości chrzcielnej. Ponadto organizowane są różne projekty naukowe, badawcze zmierzające do ustalenia świadomości tej daty – 966 r. oraz projekty kulturalne. Wysoko ocenił współpracę z Narodowym Centrum Kultury.

Pan Michał Boni, Minister Administracji i Cyfryzacji stwierdził, że w trybie roboczym, będą podejmowane wszelkie prace. Dodał, że pamięć historyczna jest potrzebna dla budowania tożsamości kulturowej i duchowej. Wyraził gotowość współpracy zarówno przy organizacji Światowych Dniach Młodzieży, pielgrzymki Papieża do Polski jak i przy organizacji i wsparciu obchodów 1050-lecia chrztu Polski.

Arcybiskup Stanisław Gądecki, na pytanie Ministra Cichockiego potwierdził, że Strona Rządowa powinna zastanowić się nad rangą osób wchodzących w skład delegacji do Rzymu na spotkanie organizacyjne w dniach 10-13 kwietnia 2014 r.

Biskup Wojciech Polak, stwierdził, że w stosunku do osób na emigracji podejmowane są działania przez polskie duszpasterstwo i jednocześnie przez Państwo zwłaszcza przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych i ambasady w poszczególnych krajach. Podkreślił bardzo istotną rolę Misji Katolickiej na wszelkich płaszczyznach, zwłaszcza pomocy socjalnej związanej z problemem bezdomności. Jako przykład podał, że Polska Misja Katolicka we współpracy z Konferencją Episkopatu Anglii i Walii opracowała informacje, które są rozsyłane po polskich parafiach, diecezjach, żeby ograniczyć zjawisko bezdomności wśród ludzi wyjeżdżających z kraju. Dodał, że Ministerstwo Spraw Zagranicznych podejmuje decyzję o wsparciu dużych, całościowych projektów, tymczasem te mniejsze przegrywają tę konkurencję. Wskazał również na problem przepływu środków na wsparcie tych projektów w takim kontekście, że dotyczy to tych państw, w których zwracanie się do jednostki państwowej jest postrzegane jako kolaboracja.

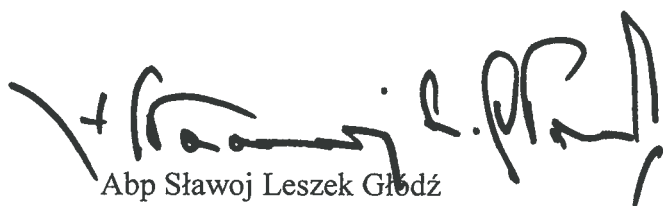
Pan Michał Boni, Minister Administracji i Cyfryzacji zaproponował przygotowanie przez Współprzewodniczących Komisji Wspólnej spotkania z Ministerstwem Spraw Zagranicznych w celu wyjaśnienia kwestii podniesionych przez ks. bpa Polaka.

Arcybiskup Sławoj Leszek Głódź stwierdził, że na emigracji wyzwaniem na dzień dzisiejszy jest uczenie języka polskiego, zorganizowanie szkół sobotnich, które wcześniej funkcjonowały przy ambasadach. Poddaje pod rozwagę zainteresowanie Ministerstwa Spraw Zagranicznych tym problemem, bo dotyczy on tysięcy polskich dzieci. Dodał, że attachaty kulturalne powinny wyjść do nich z ofertą dotyczącą nauki języka, z filmami, z pomocami, z książkami itd.

Biskup Wojciech Polak zwrócił uwagę, że od 1 listopada zaczęły obowiązywać nowe zasady opodatkowania akcyzą gazu ziemnego do celów opałowych, dyrektywa nie zawiera wyłączeń w stosunku do kościołów i związków wyznaniowych, do obiektów sakralnych i instytucji kultury takich jak muzea i biblioteki.

Pan Michał Boni, Minister Administracji i Cyfryzacji poinformował, że w tej kwestii zwróci o interpretację do Ministra Finansów. W sprawach różnych, krótko zreferował stan prac związanych z wprowadzeniem instytucji 0,5% odpisu od podatku dochodowego od osób fizycznych na rzecz jednego kościoła albo jednego związku wyznaniowego.

Na tym zakończono posiedzenie Komisji Wspólnej

Abp Sławoj Leszek Głódź
Metropolita Gdański
Współprzewodniczący Komisji Wspólnej
Przedstawicielei Rządu RP
i Konferencji Episkopatu Polski

Rafał Trzaskowski
Minister Administracji i Cyfryzacji
Współprzewodniczący Komisji Wspólnej
Przedstawicielei Rządu RP
i Konferencji Episkopatu Polski
12.06.2014